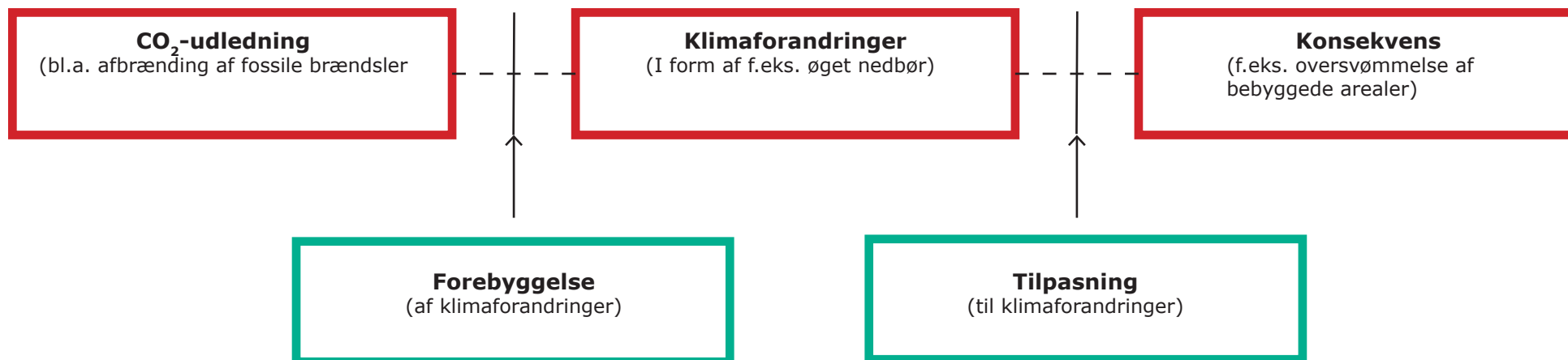

Klimahandleplan

Stevns Kommune 2012 - 2015

Indledning

Klimaet er under forandring, og det vil få stor betydning for den verden vi kender – også her på Stevns. Danmark skal klimasikres, men det kan være dyrt at gennemføre klimatilpasninger. Dyrt bliver det imidlertid også, hvis vi ikke gør noget. Der er beregninger, som viser, at vi risikerer at miste 1,8 mia. kr. hver eneste måned frem mod 2025 ved ikke at tilpasse det danske samfund til klimaforandringer (Concito 2011).

Stevns Kommune udarbejdede i 2009 en klimastrategi, der bygger på en vision om, at Stevns Kommune i 2050 skal være en CO₂-neutral kommune, og for at nå dette mål kræver det, at alle områder i kommunen er inddraget for at sikre, at bevidstheden om CO₂-reduktion er med som en del af de overvejelser kommunen gør sig i enhver henseende.

Formålet i Stevns Kommunes vedtagne Klimastrategi fra 2009, var at fremlægge virkemidler for energibesparende foranstaltninger for at nedbringe udledningen af CO₂ (forebyggelse) samt tiltag, der mindsker effekten af klimaforandringerne (tilpasning). Denne handleplan indeholder konkrete mål og indsatser for, hvordan Stevns Kommune opnår dette.

Handleplanen forholder sig til, hvad vi kan gøre lokalt både for at forebygge og tilpasse os de konsekvenser som klimaforandringerne kan få. Vi kan **forebygge** ved at nedbringe CO₂-udledningen og ressourceforbruget. Vi kan **tilpasse** os forandringerne, bl.a. ved at tage stilling til, hvordan vi skal håndtere ekstremregn, flere storme og højere vandstand i havene.

Klimaplanen beskriver 25 ambitiøse initiativer, der enten er sat i gang eller vil blive igangsat i de kommende år.

Indsatsområder

For at Stevns Kommune kan opfylde ønsket om CO₂-reduktion, kræver det en målrettet indsats hvert år, og derfor er klimahandleplanen en handleplan, der tager afsæt i konkrete initiativer. Initiativerne hænger sammen på kryds og tværs, er såvel forebyggelse som tilpasning, og de er samlet under seks ikke prioriterede tematiske indsatsområder.

Stevns Kommune & klimaet

- Stevns initiativ 1: DN-Klimakommune
- Stevns initiativ 2: CO₂-kortlægning og opfølgning
- Stevns initiativ 3: Udarbejdelse af klimahandleplan
- Stevns initiativ 4: Årlig statusrapport på kommunens klimaarbejde
- Stevns initiativ 5: Regionalt klimasamarbejde
- Stevns initiativ 6: Formidling og samarbejde
- Stevns initiativ 7: Etablere et korps af Klima-agenter

Byggeri og renovering af bygninger

- Bygningsinitiativ 1: Energistyring og miljørigtig drift af de kommunale bygninger
- Bygningsinitiativ 2: Energirenoveringsprojekter, kommunale ejendomme
- Bygningsinitiativ 3: Hybridbelysning, projekt
- Bygningsinitiativ 4: Energirenovering, private boliger
- Bygningsinitiativ 5: Energirenovering af kridtstenshuse

Energiforsyning

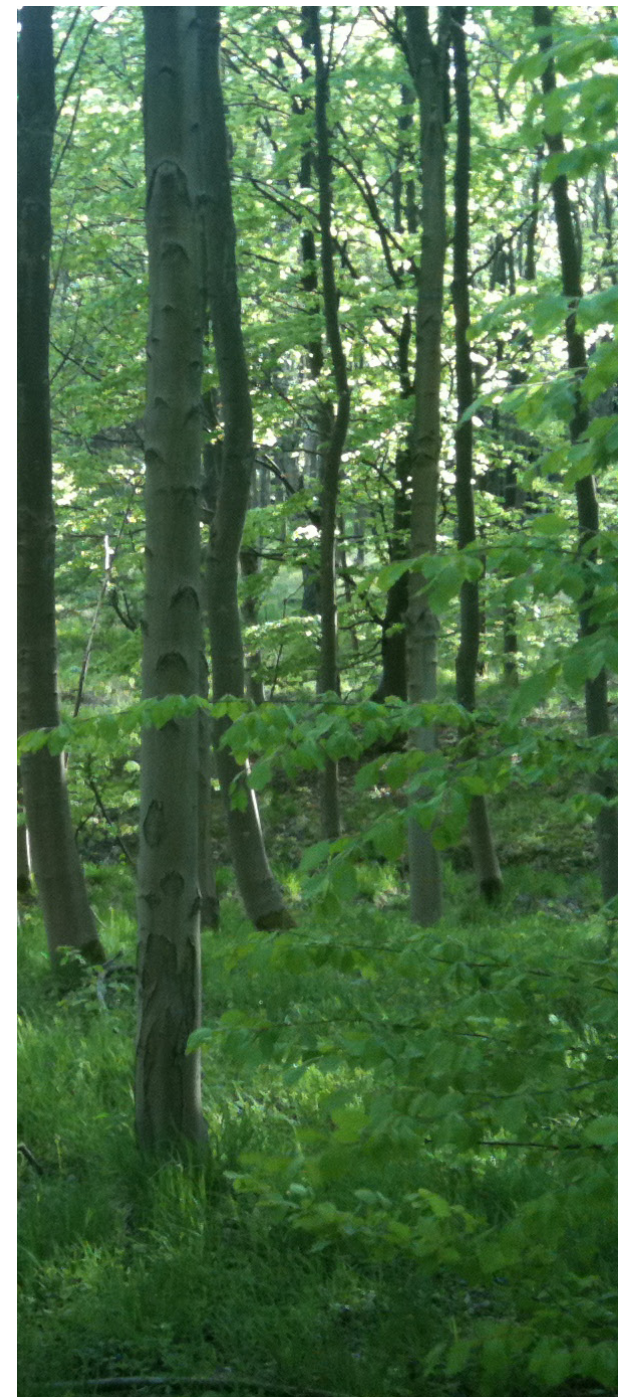
- Energiinitiativ 1: Vindmølleplan
- Energiinitiativ 2: Strategisk Energiplan, København Syd
- Energiinitiativ 3: Biogas
- Energiinitiativ 4: Solenergi
- Energiinitiativ 5: Energilandsby
- Energiinitiativ 6: Tinghuset i Store Heddinge

Tilpasning til fremtidens vej

- Klimatilpasningsinitiativ 1: Lokal afledning af regnvand, LAR
- Klimatilpasningsinitiativ 2: Spildevandsplan
- Klimatilpasningsinitiativ 3: bluespot analyse
- Klimatilpasningsinitiativ 4: klimatilpasningsplan

Transport

- Transportinitiativ 1: Cyklister
- Transportinitiativ 2: Ladestander til elbiler
- Transportinitiativ 3: Gadebelysning

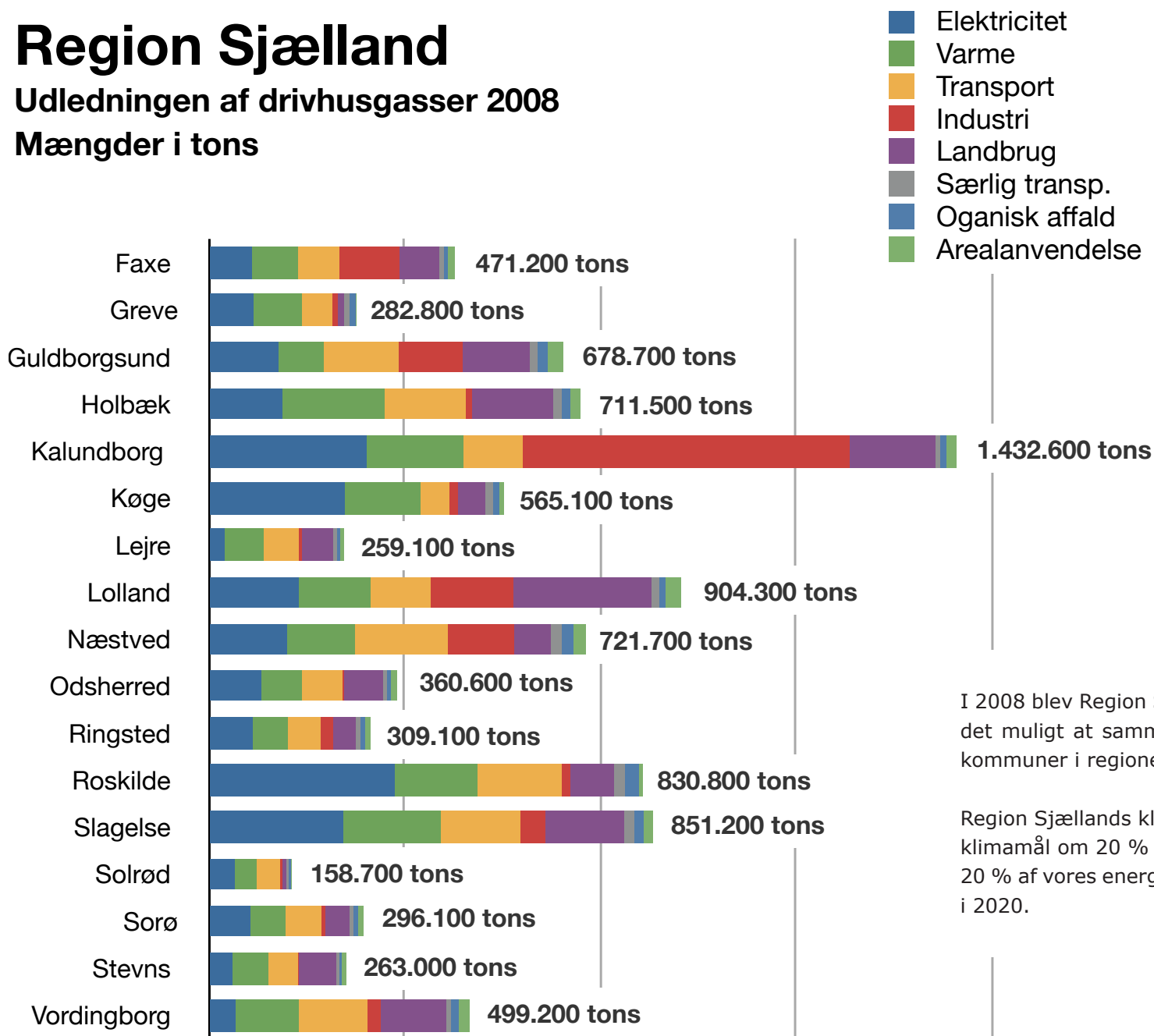

CO₂-Udledning i Region Sjælland

Region Sjælland

Udledningen af drivhusgasser 2008

Mængder i tons

I 2008 blev Region Sjællands CO₂-udledning kortlagt. Derved blev det muligt at sammenligne CO₂-udledningen dels for de enkelte kommuner i regionen dels for de forskellige sektorer.

Region Sjællands klimaarbejde tager afsæt i en opfyldelse af EU's klimamål om 20 % reduktion af CO₂-udledningen, samt at mindst 20 % af vores energiforsyning skal komme fra vedvarende energi i 2020.

Stevns Kommune & klimaet

De rigtige rammer for klimaindsatsen - kortlæg, beregn og prioriter

Kommunen er en virksomhed med mange bygninger og et stort indkøb. Som virksomhed kan kommunen, ved at spare på energien, reducere sin CO₂-udledning, spare penge, være et godt eksempel og tillige være med til at udvikle markedet for klimavenlige løsninger.

Parallelt med dette har kommunen desuden en funktion som offentlig myndighed og spiller en væsentlig rolle i den lokale udvikling igennem den kommunale planlægning, myndighedsudøvelsen og samarbejdet med andre aktører.

Der pågår et kontinuerligt arbejde med kortlægning, således at det bliver muligt at beregne, hvor det bedst kan betale sig at gøre en indsats. Ændringerne i klimaet har betydning for planarbejdet i kommunen. Der udarbejdes et årligt CO₂-regnskab. De politisk godkendte klimahandleplaner sikrer faste rammer for beslutninger, der giver gode forudsætninger for at agere og investere.

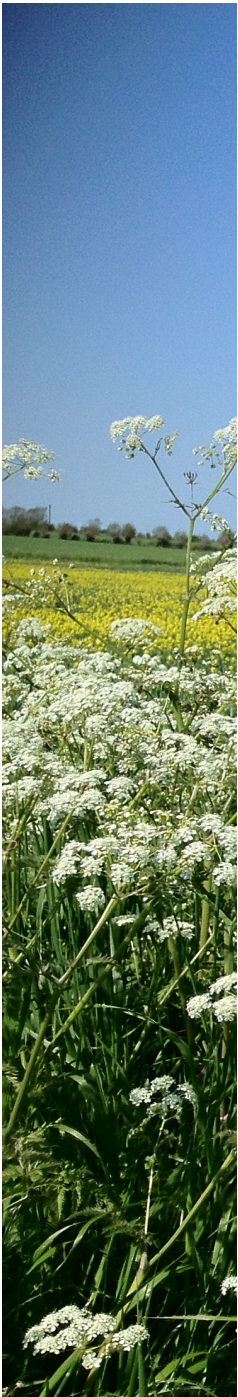
Det er vigtigt for et godt resultat, at kommunens klimaindsats sker i et tæt samspil mellem kommunens embedsfolk, politikerne, borgerne og erhvervslivet. Samtidigt skal vi sikre kontinuerlig koordinering på tværs af kommunen via organisering af klimaarbejdet, tillige med et tæt samarbejde med relevante organisationer og andre interessenter.

Stevns initiativ 1: DN-Klimakommune

Den 7. oktober 2009 underskrev Stevns Kommune en klimakommuneaftale med Danmarks Naturfredningsforening. I aftalen forpligtede Stevns Kommune sig som virksomhed til at reducere CO₂-udledningen med 2 % om året i 2010 & 2011. Aftalen indebar, at:

- kommunen skulle udarbejde en klimahandleplan for 2010-2011
- årligt skulle opgøre reduktionen af CO₂-udledningen og offentliggøre resultatet bl.a. på kommunens hjemmeside

Af CO₂-regnskabet ses det, at Stevns Kommune til fulde har indfriet aftalen ved udgangen af 2011. I starten af 2012 blevet der indgået en ny fire-årig aftale med Danmarks Naturfredningsforening.

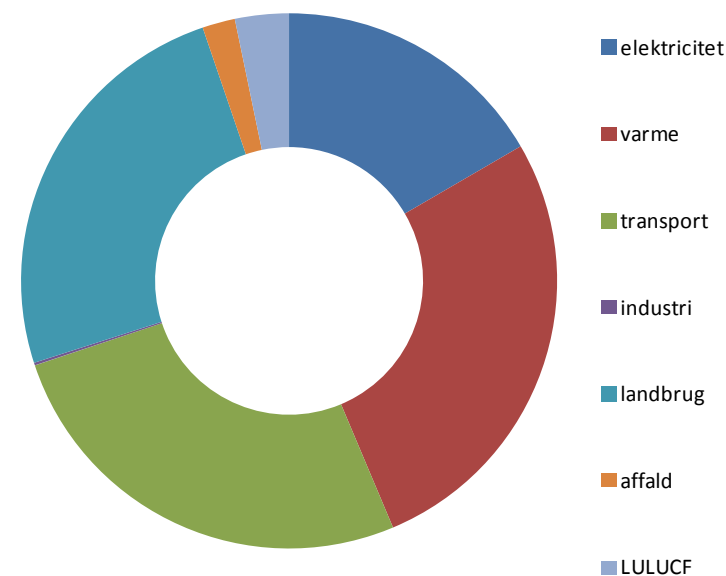

Stevns initiativ 2: CO₂-kortlægning og opfølgning

Stevns Kommune indgik i 2011 en aftale med studerende Tue Damsø fra RUC om kortlægning af CO₂-udledning (emission)/drivhusgasudledningen for Stevns Kommune som samlet enhed, med afsæt i årene 2008, 2015 & 2020.

Beregningerne for 2011 viser følgende fordeling af CO₂-udledningen i Stevns kommune

Sektor	CO ₂ udledning i ton	andel i %
Elektricitet	43.022,9	17
Varme	70.056,0	27
Transport	67.935,6	26
Industri	411,8	0
Landbrug	64.054,0	25
Affaldsdeponi	5105,4	2
LULUCF*	8425,7	3
Total	259.011,4	100

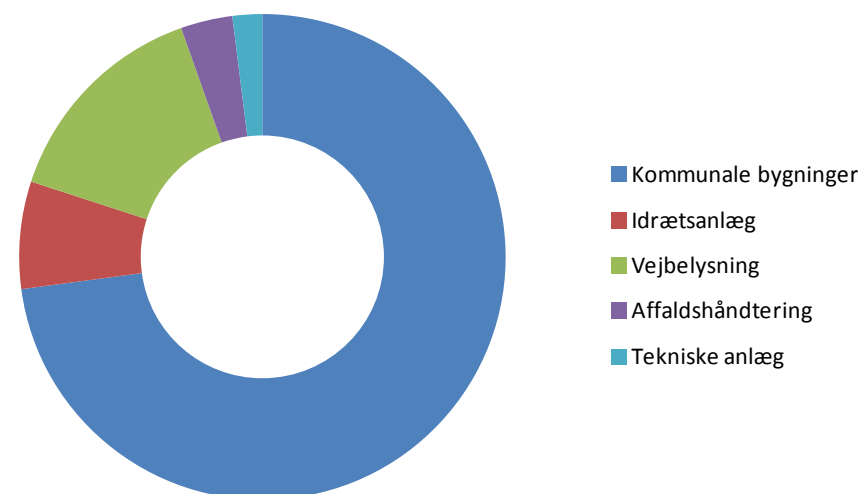

*LULUCF er en forkortelse for Land Use, Land Use Change and Forestry. Kategorien omfatter optag og udslip af kulstof i arealer og naturlig biomasse som følge af ændringer i arealanvendelsen.

Tue Damsø fra RUC vurderer, at udledning af CO₂ vil stige til 273.188 ton i 2015, 277.944 ton CO₂ i 2020 og 284.995 ton CO₂ i 2025.

CO₂-regnskabet for 2011, gældende for Stevns Kommune som institution viser, at det primære forbrug ligger i kommunens ejendomme. 73 % af forbruget kommer primært fra skole, fritids- og ungdomsklubber men også fra daginstitutioner og administrationsbygninger. 15 % af udledningen kommer fra kommunens vejbelysning.

Stevns Kommunes CO ₂ -udledning - Graddagskorrigeret	andel i %
Kommunale bygninger	73%
Idrætsanlæg	7%
Vejbelysning	15%
Affaldshåndtering	3%
Tekniske anlæg	2%
I alt for hele kommunen	100

Stevns Kommune som institution havde i 2011 en samlet udledning af CO₂ på 3.193 tons (graddagskorrigeret). Ifølge beregningerne fra RUC var der i 2011 for Stevns Kommune som samlet enhed, en CO₂ udledning på 259.011,4 ton CO₂. Stevns Kommunes udledning af CO₂ udgør 1,32 % af den samlede udledning for hele kommunen.

Stevns initiativ 3: Udarbejdelse af klimahandleplan

Denne klimahandleplan er gældende for perioden 2012 til 2015 og fungerer således parallelt med den indgåede aftale med Danmarks Naturfredningsforening.

Stevns initiativ 4: Årlig statusrapport på kommunens klimaarbejde

Som led i aftalen med Danmarks Naturfredningsforening skal vi årligt udarbejde en status for klimaarbejdet i Stevns Kommune. Status består af det årlige CO₂-regnskab men også den gennemgang af de mange tiltag, anlæg og projekter der det forgangne år har været bragt i spil. Den årlige status har afsæt i de indsatsområder der, beskrives i handleplanen.

Stevns initiativ 5: Regionalt samarbejde

Stevns Kommune deltager i klimasamarbejdet indenfor Region Sjælland.

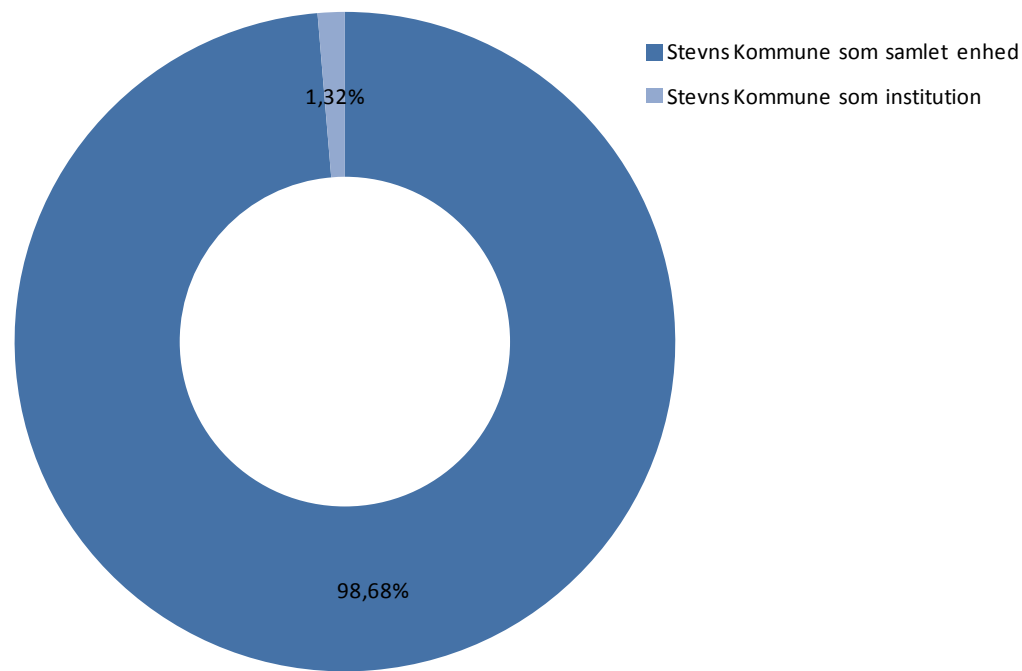
Kommunen deltager i arbejdet med at formulere en klimastrategi, som dækker hele området. Strategien skal give overblik over udfordringer og styrkepositioner i regionen.

Som et led i klimasamarbejdet deltager Stevns Kommune i den årlige regionale Klimafestival. Festivalen er blevet skabt på baggrund af et ønske fra de kommuner der har tiltrådt den såkaldte Borgmesterpagt (Covenant of Mayors). Et af elementerne i Borgmesteraftalen er afholdelse af energidage for kommunens borgere. I det regionale klimanetværk var der et ønske om, at samle indsatsen for derved dels at opnå større synlighed dels opnå sparring og erfaringsudveksling. På baggrund af dette ønske blev der etableret en styregruppe, der skulle repræsentere samarbejdspartnerne: de 16 af de 17 kommuner i Kommunekontaktrådet (KKR-Sjælland), Energitjenesten Sjælland og Region Sjælland. Selv om Stevns ikke har tilsluttet sig Borgmesterkontrakten blev det vurderet, at det ville være gavnligt at deltage, da der er lagt stor vægt på formidlingen af viden til borgerne om energibesparelser, klimatilpasning og omstilling til vedvarende energikilder. Stevns Kommune deltager aktivt i styregruppen for festivalen.

Stevns initiativ 6: Formidling og samarbejde

Formidling og samarbejde spiller en væsentlig rolle for kommunens klimaarbejde. Vi vil gerne skabe øget interesse hos borgerne for at medvirke til klimaløsninger. Der er behov for at formidle såvel ny som "gammel" viden om vedvarende energikilder samt diverse tiltag i forhold til klimaændringerne. Formidlingen sker bl.a. via kommunens hjemmeside, afholdelse af borgermøder, informationskampagner om fx energirenovering, deltagelse i den årlige klimafestival m.v.

Kommunen deltager i flere ERFA-grupper som fx kommunerne i Region Sjælland, København Syd-samarbejdet og Energiklyngecenter Sjælland. ERFA-grupper giver mulighed for sparring, viden og indsigt, der ofte resulterer i konkrete samarbejdsprojekter.

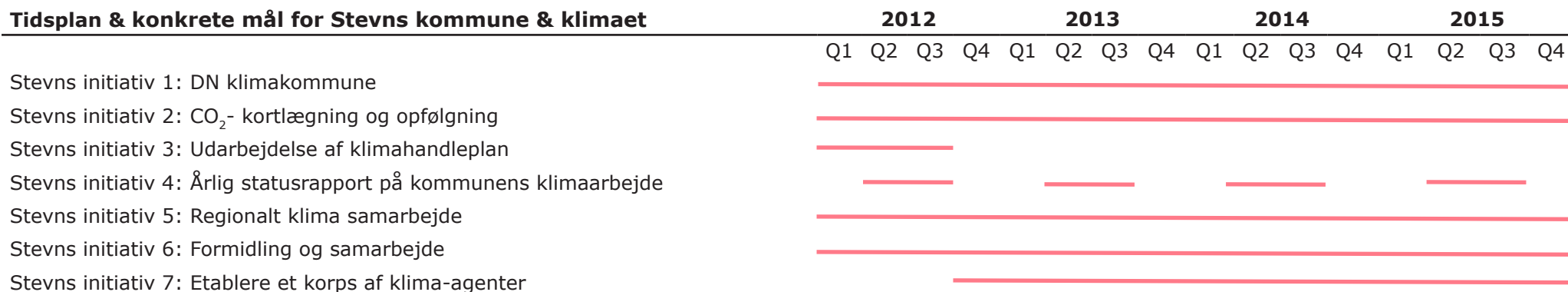

Stevns initiativ 7: Etablere et korps af Klima-agenter

En klima-agent i Stevns Kommune er en lokal borger, der er optaget af klima- og energispørgsmål og som igennem en årrække har søgt viden og indsigt på området. Denne borger har via hvervet som klima-agent påtaget sig at stille sin viden og erfaringer til rådighed for interesserede medborgere. I deres hjem vil man f.eks. i praksis kunne se, hvordan et solcelleanlæg, et pillefyr, et jordvarmeanlæg, faskiner eller grønne tage mv. fungerer og høre om de glæder og udfordringer anlæggene har medført.

Som klima-agenter gør de en forskel for klimaet samtidig med, at de inspirerer andre til at spare energi og penge.

Tidsplan & konkrete mål for Stevns kommune & klimaet

Byggeri og renovering af bygninger

Bygningsinitiativ1: Energistyring og miljørigtig drift af de kommunale bygninger

I Stevns Kommune sætter vi fokus på klimaet i såvel nybyggeri som renovering. Der er siden starten af kommunens klimaarbejde i 2009 blevet igangsat adskillige energirenovierungsprojekter, der ikke blot har resulteret i en bedre og energirigtig drift af bygningerne, men tillige har givet lavere energiregninger og bedre indeklime.

Når der udføres energirenovering, giver det ikke kun et lavere energiforbrug. Det vil generelt også resultere i et bedre indeklime og derved en forbedring af de fysiske rammer for udfoldelse i hverdagen for elever, lærere, pædagoger, administrationspersonale og andre, der arbejder og opholder sig i de kommunale bygninger.

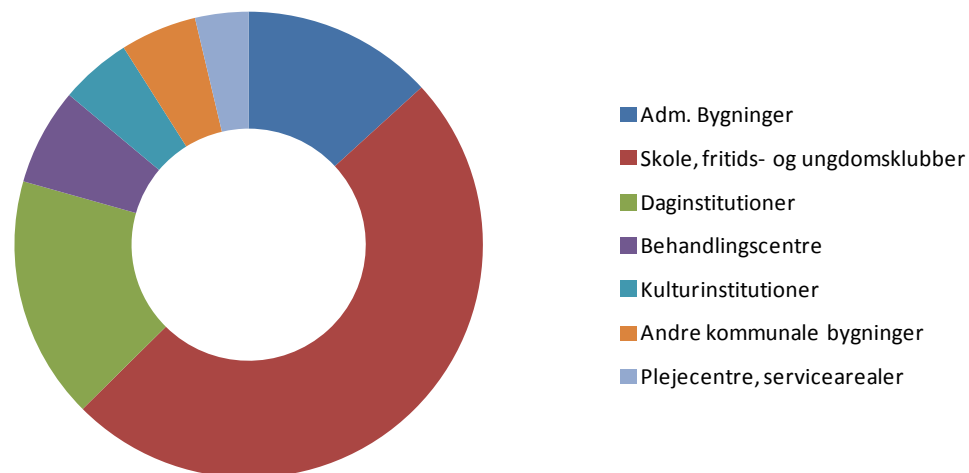
Alle kommunens bygninger styres og vedligeholdes miljørigtigt og der er fokus på klima i al renovering, der pågår i kommunens bygninger. Stevns Kommune indførte energiledelse i 2009 og udarbejdede til det formål et indberetningsværktøj for opsamling af energidata fra 35 af de kommunale ejendomme (primært daginstitutioner, skoler og ældrecentre). Institutionsledere og serviceledere/teknikere har ansvar for inddateringerne, som danner grundlag for, at forbruget kan følges løbende.

Skal Danmark klimasikres så er det nødvendigt, at kommunerne inddrager borgerne og virksomhederne i arbejdet. Som anført udgør den kommunale udledning af CO₂ kun 1,32% af den samlede kommunale udledning, og inddragelse af borgerne er en ubetinget nødvendighed i kommunens klimaarbejde.

Der er stor bevågenhed omkring reducere af energiforbruget bl.a. via energibesparende foranstaltninger. Kommunen vurderer, at der er et stort og ikke udnyttet potentiale i energirenoveringer. Som led i vores kommunale klimaforpligtelser vil vi gerne være med til at løfte den opgave, der ligger i at synliggøre, understøtte og initiere udførelsen af diverse energitiltag i private boliger.

Bygningsinitiativ2: Energirenovierungsprojekter, kommunale ejendomme

Af CO₂-regnskabet fra 2011 gældende for Stevns kommune som institution, fremgår det, at 73% af CO₂-udledningen kom fra de kommunale ejendomme. Forbruget er primært på kommunens skoler-, fritids- og ungdomsklubber.

CO ₂ -udledning i de kommunale bygninger (graddagskorrigeret)		andel i %
Adm. Bygninger	308	13
Skole-, fritids- og ungdomsklubber	1.148	49
Daginstitutioner	391	17
Behandlingscentre	156	7
Kulturinstitutioner	115	5
Andre kommunale bygninger	123	5
Plejecentre, servicearealer	86	4
Kommunale bygninger i alt	2.327	100

Bygningsinitiativ 3: Hybridbelysning, projekt

Stevns Kommune har indgået samarbejde med forskere fra RUC og DTU Fotonik, Designskolen i Kolding og en elinstallatør i et demonstrationsprojekt af hybridbelysning. Projektet har modtaget støtte af ELFORSK.

I udvalgte lokaler på Hotherskolen er der via en heliostat på taget ført dagslys ned til et armatur i lokalet. I armaturet sidder en lyssensor, der registrerer mængden af sollys, og tænder for en indbygget LED-pære, når solskinet ikke leverer tilstrækkeligt lys.

Beregninger har indtil videre vist, at der kan opnås en elbesparelse på 50 %. Projektet forventes afsluttet med udgangen af 2014.

Bygningsinitiativ 5: Energirenovering af kridtstenshuse

En del huse i Stevns kommunen er bygget af kridtsten. Disse huse er svære at energirenovere og kommunen får en del henvendelser fra ejere og lejere, der oplever skimmelsvamp. Stevns Kommune har sammen med Østsjælland Museum og Raadvad-centeret intentioner om at etablere et forskningsprojekt med fokus på energirenovering af kridtstenshuse.

Bygningsinitiativ 4: Energirenovering, private boliger

I år 2012 satte Stevns Kommune gang i en proces, der havde til formål at skabe fokus på energirenovering.

I tæt samarbejde med de øvrige tre "København Syd"-kommuner: Greve, Solrød og Køge og Teknologisk Institut blev der afholdt uddannelsesforløb lokalt for at uddanne lokale håndværkere til energivejledere.

Der er etableret en erhvervs-klynge for lokale håndværkere (i samarbejde med Energiklyngecenter Sjælland).

Der er i 2012 blevet udgivet et 28 sideres magasin vedr. energirenovering og energitiltag i boligen. Folderen er tilgængelig via kommunens hjemmeside, biblioteket, byggemarkeder mv.

[LINK TIL FOLDER](#)

Der er etableret et sparringsforum til kommunernes byggesagsbehandlere og planfolk

Tidsplan & konkrete mål for byggeri og renovering af bygninger

	2012				2013				2014				2015			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Bygningsinitiativ 1: Energistyring og miljørigtig drift af de kommunale bygninger	<hr/>															
Bygningsinitiativ 2: Energirenoveringsprojekter, kommunale ejendomme	Budget 2012				Budget 2013				Budget 2014				Budget 2015			
Bygningsinitiativ 3: Hybridbelysning, projekt	<hr/>															
Bygningsinitiativ 4: Energirenovering, private boliger	<hr/>															
Bygningsinitiativ 5: Energirenovering af kridtstenshuse	<hr/>															

Energiforsyning

Det største CO₂-forbrug stammer fra el- og varmekonsumet. Det er derfor vigtigt at omstille fra fossile til vedvarende energi samt effektivisere energiforbruget. Udviklingen i dette drives i høj grad af nationale og internationale aftaler og Stevns Kommune gør sit til, at mål og aftaler fastholdes og efterleves. En omlægning af energiforsyningen er også en samfundsøkonomisk fordel, idet investeringer betaler sig hjem ofte på ganske kort tid. Samtidig vil vi med vedvarende energi være langt mindre følsomme overfor konjunktursvingninger og prisstigninger på det globale energimarked. Fokus på energiforsyning er vigtig, fordi den vil medføre stabil energi til en rimelig pris for borgerne, erhvervslivet og kommunen selv.

Regeringen indgik den 22. marts 2012 en energipolitik aftale 'Vores energi' med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti for perioden 2012-2020. Med aftalen 'Vores energi' tages store skridt mod målet om 100 pct. vedvarende energi i 2050. Det langsigtede mål er en omstilling til et energi- og transportsystem, der er 100 pct. baseret på vedvarende energi.

Allerede i 2020 forventes det, at initiativerne i 'Vores energi' vil føre til massive energibesparelser. Samtidig vil vi være godt på vej mod helt at udfase kul fra danske kraftværker i 2030, og dække hele el- og varmforsyningen med vedvarende energi i 2035.

Milepæle på vejen mod 2050

Regeringens milepæle i 2020, 2030 og 2035 skal sikre fremdrift mod det langsigtede mål i 2050.

I 2020 er det regeringens mål, at halvdelen af det traditionelle elforbrug er dækket af vind. Implementeres initiativerne i 'Vores energi' opfyldes målet med 52 pct. vind i el-forbruget i 2020.

Det er regeringens klimapolitiske mål at nå en reduktion på 40 pct. af de samlede drivhusgasudledninger i 2020 i forhold til 1990. Med initiativerne i 'Vores energi' når Danmark op på en drivhusgasreduktion på 35 pct. i 2020 i forhold til 1990. For at nå op på 40 pct. fremlægges i 2012 en klimaplan med en strategi for yderligere tiltag.

I 2030 er det målet, at kul er udfaset fra de danske kraftværker, og at oliefyr er erstattet af vedvarende energiformer som opvarmning i husholdninger. Med initiativerne i 'Vores energi' vil det danske kul-forbrug allerede være reduceret med 65 pct. i 2020 i forhold til i dag. Initiativerne vil også resultere i en halvering af antallet af oliefyr i 2020 i forhold til 2010.

I 2035 skal el- og varmforsyningen ifølge regeringen være dækket af vedvarende energi. Med initiativerne i 'Vores energi' halveres anvendelsen af fossile brændsler til el og varme fra 2010 til 2020.

Energiinitiativ 1: Vindmølleplan

I aftalen 'Vores energi' sker der en ekstra udbygning med vindkraft, svarende til godt 1½ mio. husholdningers årlige forbrug. Dermed vil vindkraft i 2020 dække omkring halvdelen af vores elforbrug mod en fjerdedel i dag. Aftalen betyder bl.a.:

- at der etableres 600 MW havmøller på Kriegers Flak og 400 MW på Horns Rev inden 2020
- at der forventes etableret yderligere 500 MW kystnære havmøller frem mod 2020
- at vindmølleplanlægningen styrkes med henblik på nye landmøller med en samlet kapacitet på 1.800 MW frem mod 2020 – hvormed elproduktionen fra landmøller stiger på trods af nedtagning af gamle møller (der forventes i samme periode nedtaget vindmøller med en samlet kapacitet på 1.300 MW)
- at afregningen for vindmøller aftrappes ved høje elpriser for at hindre overkompensation
- at der afsættes alt 100 mio. kr. over 4 år til at støtte udvikling og anvendelse af nye VE teknologier til elproduktion (sol, bølger mv.) samt 25 mio. kr. til bølgekraft

Udviklingen i retning af stadig større og mere effektive vindmøller har medført stigende krav til valget af placeringsmuligheder. En fortsat udbygning med vindmøller på land nødvendiggør derfor, at der udover hensynet til vindressourcen, tages omfattende hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. Der er med afsæt i dette igangsat udarbejdelse af en vindmølleplan, der blandt andet vil vise hvor der vil være mulighed for at opstille vindmøller på Stevns. Vindmølleplanen forventes færdig med udgangen af 2013.

Energiinitiativ 2: Strategisk Energiplan, KBHsyd

Over de seneste år er der i stigende grad sket en øget prioritering af en række indsats, der kan bidrage til en omstilling af energisystemerne til mere vedvarende energi. Den generelle forventning er, at Danmark skal være uafhængig af fossile energikilder i 2050. Omstillingen af dansk økonomi mod et samfund uafhængigt af fossile energikilder medfører både en betydelig indsats og omkostninger på den ene side, men også et stort erhvervspotentiale på den anden side.

Stevns Kommune finansierer i samarbejde med Roskilde Universitet, VEKS samt de øvrige tre København Syd-kommuner Greve, Solrød og Køge et Ph.d.-projekt, der har til formål at udvikle en fælles strategisk energiplan for København Syd. Formålet med projektet er at understøtte en positiv udvikling i de fire kommuner indenfor klima-, energi og erhvervsområdet samt sikre en langsigtet og robust energiplanlægning.

Energiinitiativ 3: Biogas

I stil med vindmølleplanen er der igangsat en proces for udpegning af områder, der egner sig til etablering af et biogasanlæg. Udpegningen vil være at finde i "Kommuneplan 13", som forventes endeligt vedtaget med udgangen af 2013.

Energiinitiativ 4: Solenergi

Der er helt klart tale om CO2-besparelser ved opsætning af solcelleanlæg og solfangere. Bygninger er en af de største energiforbrugere i samfundet. Mellem 30 og 40 procent af Danmarks samlede energiforbrug anvendes til opvarmning, ventilation og lys i bygninger.

Øget indsats for energibesparelser er en helt central del af Danmarks energipolitik. Energieffektiviseringer medvirker til at begrænse energiforbruget. Der er brug for markante energieffektiviseringer og energibesparelser inden for alle områder. Vi skal bruge mindre energi i vores boliger, i erhvervsvirksomhederne, og der skal gøres en særlig indsats i de offentlige institutioner.

Hovedstrategien for udviklingen af både solceller og solvarme er dels billiggørelse, dels forøget udnyttelse, og endelig forbedret bygningsintegration og arkitektonisk indpasning i byggeriet. Stevns Kommune følger derfor udviklingen tæt.

Der er de seneste år sket en rivende udvikling på området, som forvaltningen løbende har holdt øje med, og markedet har ved flere lejligheder været undersøgt i forbindelse med specifikke projekter. Der har bl.a. været samarbejdet med Energi Midt/borger om muligheden for solcelleanlæg på Hårlevhallen. Der er anvendt solceller som supplement til forsyningen i kommunens første energiplus byggeri med vuggestue, børnehave og klubfaciliteter samlet under et tag såvel som vi deltager i forsøgsprojekt med hybridbelysning.

Energiinitiativ 5: Energilandsby

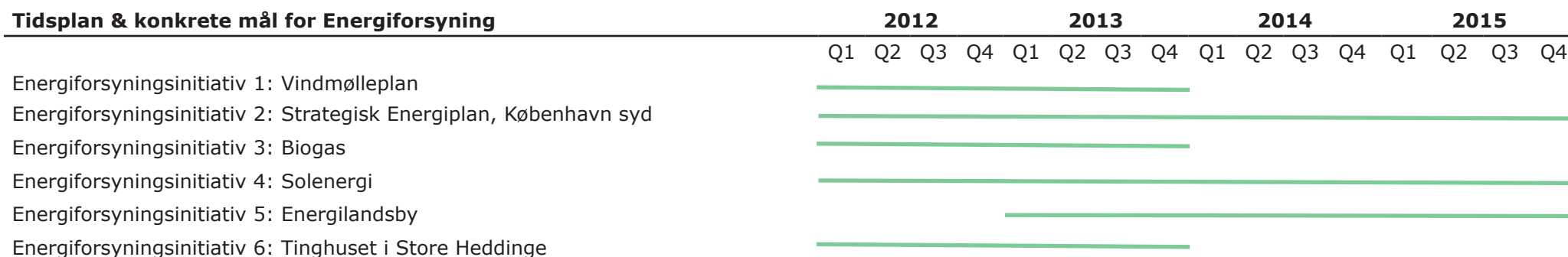
Mange steder i Danmark har man stor succes med oprettelser af energilandsbyer, der tager afsæt i et lokalt ønske om at gøre noget særligt for klimaet i lokalområdet som f.eks. at lave energirenovering, installere vedvarende energianlæg eller andre former for klima- og energitiltag. Med den øgede fokus på energitiltag lokalt bliver der mulighed for at gennemføre en teknisk og økonomisk vurdering af muligheder for energitiltag i flere huse og større lokalområder, ligesom det kan være med til at gøre området til et mere attraktivt bosætningssted og fremme det sociale fællesskab i landsbyen.

Energiinitiativ 6: Tinghuset i Store Heddinge

Tinghuset i Store Heddinge blev i 2011 købt af Realdania Byg. Fonden har som formål at købe og bevare enestående gamle bygninger i Danmark. Tinghuset sættes nu i stand som en moderne, højteknologisk bygning, der blandt andet omfatter et nyt tag, udskiftning af spær, gennemgang af facader og reparation af hamburgfuger. Indvendigt skal tekniske installationer udskiftes, overflader og tapeter restaureres og males.

Istandsættelsen af Tinghuset forventes færdig til december 2013, hvorefter det er planen, at Stevns Kommune skal leje det. I samarbejde med Villa Watt og SEAS-NVE vil kommunen benytte Tinghuset som et højteknologisk udstillings- og eventcenter til f.eks. kulturbegivenheder, udstillinger og produktdemonstrationer. Huset skal gøres til idé- og inspirationscenter for borgere og erhvervsliv. Det er planen, at energiforbruget i Tinghuset skal reduceres mest muligt, så det kan fungere som inspiration for alle, der ønsker at energi- og klimaoptimere egen virksomhed eller bolig.

Tidsplan & konkrete mål for Energiforsyning

Tilpasning til fremtidens vejr

De globale klimaændringer vil i løbet af de næste 100 år sætte sit præg på vores verden. Tørre, varmere somre med intensive regnperioder, vintre med mere regnvejr og stigende vandstande. Vi kender ikke de fulde konsekvenser, og vi ved ikke hvornår de indtræder. Men vi ved, at vi i fremtiden vil få hyppigere oversvømmelser og vejr med stormflodshændelser.

Det er helt centralt, at vi fremtidssikrer kommunen og forbereder os på ekstremt vejr. Dette sker bl.a. via en koordineret indsats mellem kloakforsyningen, planlægningen samt kommunens vandløbsmedarbejdere.

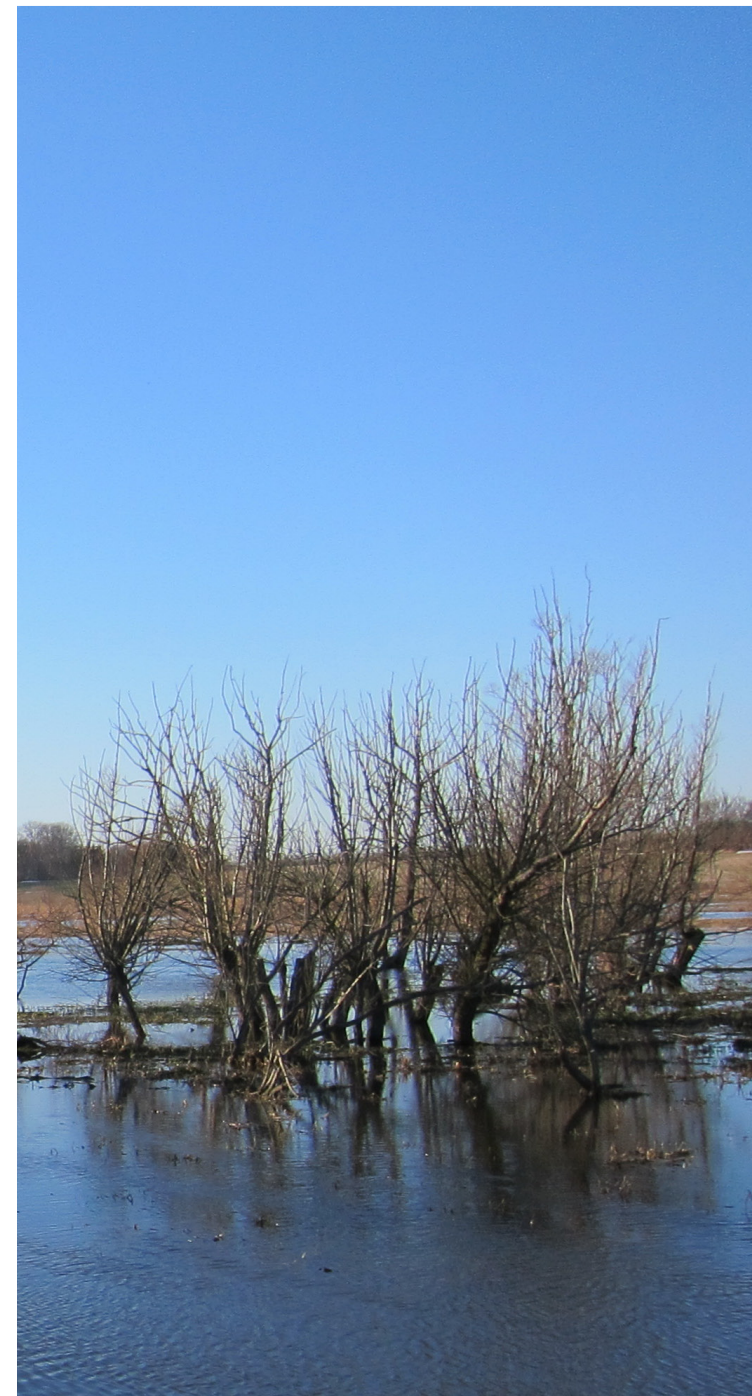
Klimatilpasningsinitiativ 1: Lokal afledning af regnvand (LAR)

Håndtering af regnvand så tæt på kilden som muligt kaldes i daglig tale for LAR – Lokal Afledning af Regnvand eller Lokal Anvendelse af Regnvand. Ved etablering af LAR-løsninger ledes regnvandet udenom kloakken og skal i stedet sive ned til grundvandet, fordampe eller anvendes i f.eks. rekreative sammenhænge. Derved reduceres mængden af regnvand, der løber til kloak og renseanlæg, hvorved vi undgår oversvømmelser. LAR kan ligeledes hjælpe til at sikre badevand og kommunens søer, vandløb og marine-områder. LAR skaber mulighed for at bruge regnvand i vådområder i byens parker og grønne områder og bidrager gennem øget fordampning til at mindske problemerne ved fremtidens øgede temperatur og nedbør.

En af de måder hvorpå Stevns Kommune klimasikrer, er ved at håndtere så meget regnvand som muligt lokalt. Det betyder, at LAR indtænkes i den kommunale planlægning ved brug af f.eks. forsinkelsesbassiner og regnbede.

Klimatilpasningsinitiativ 2: Spildevandsplan

Stevns Kommunes "Spildevandsplan 2012-2020" er en sammenskrivning af spildevandsplanerne for de tidligere Vallø og Stevns kommuner, således at "Spildevandsplan 2012-2020" omfatter den samlede Stevns Kommune. Der er samtidig tale om en revision af planerne, hvor der er indarbejdet nye tiltag og projekter, hvor kommunen har vurderet, at en indsats bl.a. er nødvendig af miljømæssige årsager.

Med Spildevandsplan 2012-2020 er udpeget nye kloakplande, og der planlægges en række nye spildevandstiltag gennemført for ca. 170 ejendomme. Stevns Kommunes overordnede mål med planen er at sikre kommunens vandløb, søer og badevand mod forurening fra spildevandsafledning, således at vi kan få et godt vandmiljø. Ligeledes ønsker vi med planen at minimere forureningen af det fælles grundvand ved at begrænse nedsivning af spildevand og dermed sikre godt og tilstrækkeligt drikkevand for Stevns Kommunes borgere i fremtiden.

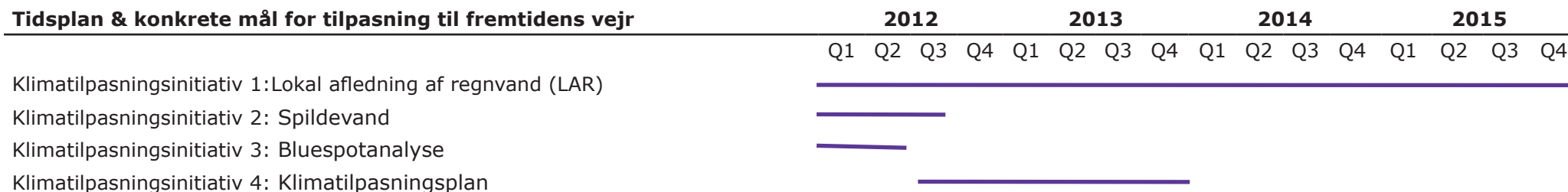
Klimatilpasningsinitiativ 3: Blue-spotanalyse

Der er i 2011 sket en kortlægning af risikoen for oversvømmelser fra kysten samt en terrænanalyse den såkaldte "Blue Spot", der kortlægger de lavninger, hvor vandet vil samle sig under langvarig og kraftig regn.

Klimatilpasningsinitiativ 4: Klimatilpasningsplan

Blandt andet på baggrund af "blue spot"-analyse vil der i 2012-2013 blive udarbejdet en klimatilpasningsplan. Planen skal sikre, at klimatilpasningen sker på den mest optimale og omkostningseffektive måde, via langsigtede investeringer og god planlægning.

Tidsplan & konkrete mål for tilpasning til fremtidens vejr

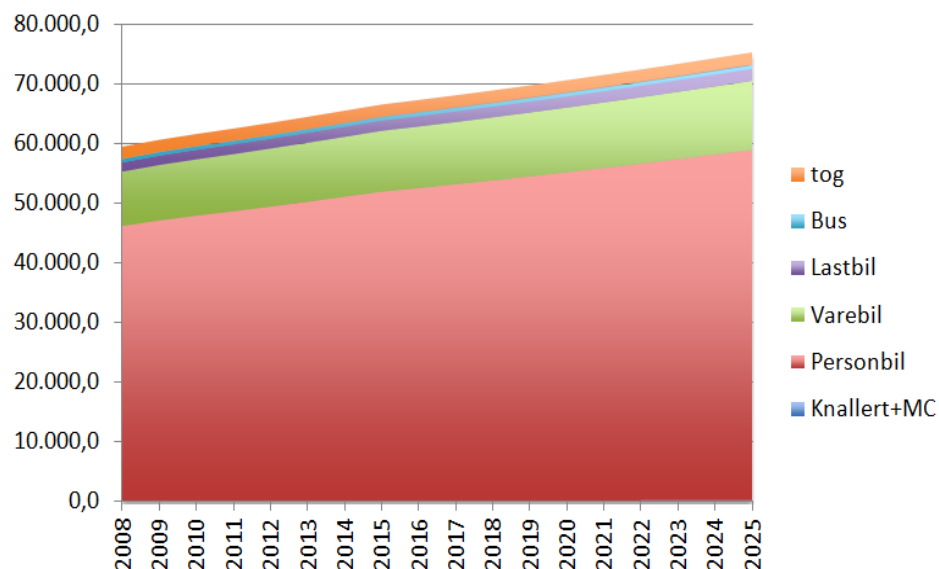

Transport

Transporten er klimapolitikkens smertensbarn. Mens det generelle energiforbrug er stabilt, stiger energiforbruget på transportområdet støt og CO₂-udslippet forøges. Transport er familiens største klimabelastning. Transporten og privatbilismen er stigende og udgør en stadig vigtigere faktor i CO₂-belastningen af vores klima. Derfor har det stor betydning, hvordan vi hver især transporterer os, og hvad vi benytter, når vi transporter os rundt.

Ifølge CO₂-opgørelsen for Stevns Kommune som samlet enhed, udgjorde transporten i 2011 hele 26 % af den samlede CO₂-belastning.

Beregninger som RUC foretog i forbindelse med udregningen af CO₂ regnskabet for Stevns Kommune som samlet enhed, viser en kontinuerlig stigning i CO₂-udledningen indenfor transport. Det er derfor af stor betydning, at der iværksættes konkrete tiltag på området i et forsøg på at vende udviklingen.

Stevns Kommune vil, via en række tiltag, gerne være med til at vende udviklingen og sikre et bedre klima og luftmiljø. Det skal være lettere og mere attraktivt at vælge andre transportformer end bilen.

Transportinitiativ 1: Cyklister

For at øge trafikssikkerheden og fremkommeligheden for cyklisterne i Stevns kommune pågår der pt. et arbejde med at etablere en Kommunal cykelrute på tværs af Stevns. Stevns Kommune består af en kombination af mindre bysamfund og strækninger i åbent land. Ved at etablere cykelstier imellem kommunens by- og landområder samt nabokommunen Køge bliver det mere attraktivt at vælge cyklen frem for bilen.

I august 2010 var der indvielse af den 4,5 kilometer, dobbeltrettede cykelsti anlagt langs Bjælkerupvej fra Fægangen ved Store Heddinge og frem til tunnelunderføringen ved Kirkevej i Klippinge. I november 2011 stod den 3,3 km cykelsti klar mellem Maglebyvej ved Strøby til Kirkevej ved Klippinge.

Med etableringen af cykelstien mellem Strøby og Klippinge kan man nu trygt køre på cykel fra Store Heddinge til Strøby Egede og derfra videre til Køge. I 2013 er det planen at påbegynde anlæggelsen af en cykelsti fra Rødvig til Store Heddinge. Cykelstien forventes klar til brug i 2014.

Transportinitiativ 2: Ladestander til elbiler

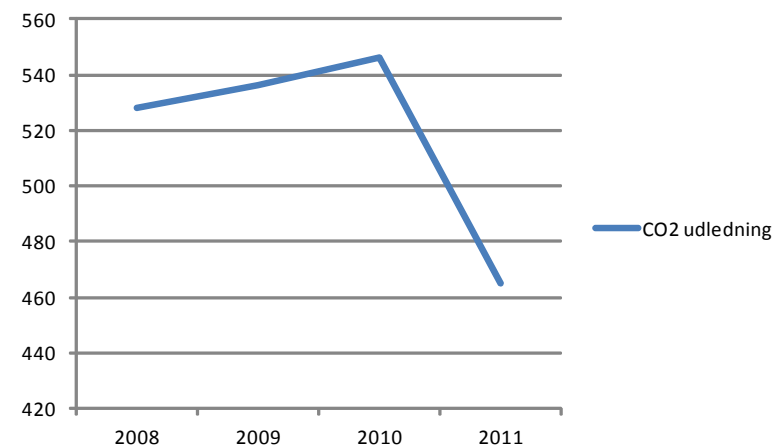
For at være med til at fremme elbilens udbredelse, skal der etableres en ladestander for elbiler på p-pladsen ved Rødvig Grønne Multihus samt ved Tinghuset i Store Heddinge.

Transportinitiativ 3: Gadebelysning

I CO₂-regnskabet for Stevns Kommune i 2011 fremgår det, at gadebelysningen udgør 15 % af den samlede udledning. Dette til trods for, at der i 2010 blev indført natslukning af gadebelysningen på dele af kommunens veje i sommerhalvåret.

En opgørelse af CO₂ udledningen fra gadebelysning fra 2008 til 2011 viser, at der har været en reduktion på 15% CO₂ udledningen fra 2010 til 2011, hvor natslukning på gadebelysningen blev indført.

År	CO ₂ udledning	Elforbrug (Mw/h pr. år.)
2008	528	1168
2009	536	1186
2010	546	1207
2011	465	1028

Tidsplan & konkrete mål for transport

Transportinitiativ 1: Cyklister

Transportinitiativ 2: Ladestander til elbiler

Transportinitiativ 3: Gadebelysning

2012 2013 2014 2015
Q1 Q2 Q3 Q4 Q1 Q2 Q3 Q4 Q1 Q2 Q3 Q4 Q1 Q2 Q3 Q4

Organisering & Forankring

Klimaarbejdet i Stevns Kommune er politisk forankret i Natur,- Fritids- og Kulturudvalget. Energibesparelser er forankret i

Der er nedsat en overordnet styregruppe for det samlede arbejde med klima i Stevns Kommune. I denne styregruppe er der deltagelse af udvalgte ledere fra diverse afdelinger samt direktionen. Der afholdes halvårslige styregruppemøder, hvor kommunens klimaindsats gennemgås, og derved sikres den nødvendige fokus med henblik på fremdrift og implementering.

Sektorgruppen mødes kvartalsvis og gennemgår status på igangsatte projekter samt drøfter mulighederne for kommende projekter.

Klimakoordinatoren har ansvar for, at det samlede projekt holdes i gang, at der sker opfølgning på de enkelte delprojekter, og at de indgåede aftaler holdes.

